

«Тувинская правда» болгаш
респондентилер.

КУРЛАВЫРЛАРНЫ ДИЛЕП ТЫВАР

ЧАРЫШКА ДЕННЕП КӨӨРГЕ

СЭКП Чөөн-Хемчик райкомунун бюрозунун, ууус депутаттарынын район Советинин куускумунун, көдө ажал-агыл ажалдак чыгарыштын профвазас, ВЛКСМ райкомдарынын каттышкан хурамы болуп эркен. Алда районун сохоттарынын койжу бригадаларынын, сүт-баран фермаларынын ушук кав-таала социалисттик чары-жылмн түкелсин чугаала-жыл көргөн.

Районун ажал-агыл-агыл койжу бригадалары, сүт-баран фермалары 1983 чылдын ушук кварталында маалдан алып продукцияларын бүдүрер болган күү-руге садар талазы-биле тодаргай ажалдарын кыл-дыл чоруктааны берме-дегалон. Районун сүт-ба-ран фермаларынан СЭКП-нин XXII сессия-нын шийтпирлерин Доргу, «Искра» сохотун Ары-Бажы сүт-баран ферма-ларын дээр көргүзүлгө-нү чоруп алган.

Доргу сүт-баран фер-манын коллективин бир саар инекке онааштыр ор-тума-биле 1829 кило-грамм сүтү саган. Ду-жааттыгын сүтүн 99,2 хуузу I база II сорттуу болган. Он дөрт саанч-нын он бир саар инекке онааштыр 1632-3139 кило-грамм сүтү саган.

Хойжу бригадалардан «Чыраа-Бажы» сохотун Ак-Хая бригадасынан өс-кө чыгыс-даа бригада ту-рүр хойжа онааштыр ку-раган камгалап алып на-ныл куусулуп чыдаалан. «Чыраа-Бажы» сохотун Шык-Бажы сүт-баран фер-малары эркен чыдаан бо-зо үш-биле деннээр сүт бүдүрерин куулаатканын бюрга демделган.

Чарышка тилекти бол-ган Доргу сүт-баран фер-манын коллективинге (бригадир А. Монгуш.) СЭКП райкомунун, рай-куускумунун, көдө ажал-агыл ажалдак чыгарыштын профвазас болган ВЛКСМ райкомдарынын шийли-рин Кызыл туугун тыгын-таан, 50 рубль-биле ша-наан. Хойжу бригадалар-дан төрүр 100 хойжа-ны-н хураганын камгалап алдынан, хойдан 2,1 кило-грамм дүктү кыргын, ал-ган Ак-Хая хойжу брига-данын коллективин со-циалисттик чарыштын тил-ектиң деп санаан.

Саар инекке онааштыр 1884 килограмм сүтү са-ан алган «Искра» сохотун Ары-Бажы сүт-баран фер-маларына (бригадир Л. Дамбуу.) районун Куш-Амгылар Алар туугун тураскалып көзүргөн.

М. КӨЖЕЛДЕЙ.

СООК УЛУГ-ДАА БОЛЗА...

Казахстандын согу чүгүне кышка үдө соо болгончо-ла дөрөн градус чөдө бээр. Ында соока той кеңинден кылган эрги бөзүн тоңу ки-жи доимас. Чүгөдөргө ал-дын кылган хепти Соколов-Сарбайын даг-бол-базара-дыкта комбинатынын амыл-рал хандыры албанын ажал-агыл ажалдак чыгарыштын профвазас болган ВЛКСМ райкомдарынын шийли-рин Кызыл туугун тыгын-таан, 50 рубль-биле ша-наан. Хойжу бригадалар-дан төрүр 100 хойжа-ны-н хураганын камгалап алдынан, хойдан 2,1 кило-грамм дүктү кыргын, ал-ган Ак-Хая хойжу брига-данын коллективин со-циалисттик чарыштын тил-ектиң деп санаан.

ДЫҢНАДЫРЫН ДААСКАН

Районун хореографы-лер аныктыгынан чурттан кой-чу салды хандырыгызын бар арыларын ажаллап, не-селде дүштүр тургызды-рып турар. Районда 23 эдиг-челер, столулар бар. Чо-пун бараанга херектелип үс-түндө ол коллективтеринин каттаар хандыры турарын дугайында айтырыгы район-лун улусу контроль комите-динин хурамына чугаала-жыл көргөн.

Пазинин омаала куусе-лени коллектив ай санымда-де-ли ап турар. Ында-да бо-ла районун талазынан ра-йонун чурттан койчу ху-буртун эрежес чугула ба-раанары-биле хандыры тур-гызды чамдык чептерес бар. Хураал мол кичээтте-лече утганган.

Кара-Чыраа суурда мага-зинге келер болоттар, оң адр-е-зи-да чок, чамдык үзүн, шайын бижи аптапкан. Са-

Бо чылды июль төнүзү-нде республиканын Салды ми-нистерствосунун коллегия-нын казак хурамы болган, СЭКП ТК-нын Чингине сек-ретары эш Ю. В. Андроповтун айтышканын дугаар са-ды хандырыгызын улам эки-жерде талазы-биле айтыр-гын анал чугаалажык бис.

Ук хураалга салды бүдүр-гө-лө-нүн удурутуктары шупту киришкен. Күш-ажыл-дын сатылга-турумун быжы-лаар, салдылашканын кул-туралын улам экижерде, кел-ген кичи бүдүзүгө төлөнтп-баран болуп дээр ажалды канчаар организастаа экил деп айтырмга доктаган бис. Саналдар-даа хой болган, ма-рылаалар-даа тургулаан. Ук хураал оң коңша мындай кол түнел кылган: куш-ажылдын сатылга-турумун коллектив бүдүзүгө быжылаар талазы-биле немелед хемчегерин алып, кичизилде ажалын-улам күштелерин, салдык-ларын ажалдарына чурт-таарына таарымчалык бай-даларын тургузар.

Он бирги беш чылдык өзөк чылы бир ай ажыг үс эркен-де доостур. Оң-биле кады дөртүктү кавартаа база төнөр. Бо үс бистей аң ажалды, үрө-түңсиздик чорукту негэр. А көргүзүлгө-нү калдыгыл? Анаа өөрчүтүр эвес деп до-раан чарымылар апар. Бо

2. БУДУРҮЛГЕ — САДЫГ — ХЕРЕГЛЕКЧИ ЧААГАЙ АТТЫ КАМГАЛААР

Хундуг беш-булуңчукту чаалап алырмга кужениш-кенин үгүтүн чугаажык. Шы-ларым баран хой-хей кичи-лерин кызым ажалын күт-келсе болуп. Кызымдын дээримга фабрикасына не-гелде улут. Шынар демзүн тыгынсал продукция бүдүр-турар бүдүрүлгө-нү марказ-нын ат-алдарын камгалаары-ажымчынны ары-чүрүтүн херэ. Оң атты камгалаар чүдөн чарыскалган болган берге. Хепти бир хун эки, даартамында чевен даараар болза, ону шынарды деп бо-лас.

Салдылаарже үсериниң бе-тинда продукцияны күрсайд инспекциянын техникти-к контроль кылдыны ажал-дакчылары хулуап ап турар. Бүдүрүлгө-биле салды ары-зын-да бис туруп турар бис. Бис-тин негелдес канды болуп, продукцияны шынар мынд деп болуп. Бүдүрүп, салды-

лап, салды ап турар кижилер-ниң арызында быжыг хари-лаа шынарын экижеринге бира дие частыгыр болас.

Шынар дээр демселге бу-дүрүлгө — салды — хереглек-чи деп үш-булуңчукту сөөлү-зүндө ажалды эгелээр чугу-ла. Хепти бүдүрер мурунда-уениң негелдесин, чоңуң хе-реглекчи болган сонуургалын өөрчүр көрү чогумчалыг. Хар-назын айы-биле кым кан-дыг хеп хереглек турары, ону канчаар даараа экил дээрин билеп алыр артык эвес. Чү-гө дие хереглекчиден ба-раанын өндө-бүдүрүп алыр-га, ону ууус албай баары чайлаш чок. Чүгө хереглек-чөөрөни база чепес. Хепти шынары кылганынан ба-раан саарылаагы улут хамар-ылгалыг.

Күрсайд инспекцияны ай санымда продукцияны шына-рын хынал турар. Ушук кав-

таала даарымыга кылганын-ның 6,4 хуузу, урулар хе-виниң 11,6 хуузу брактаттыган. 9 аяларда продукцияны 6 хуузу сайгарылаже үнүзүн. Эш чылдык бо үзүндө бракт 14,3 хуу турган. Шынар чок кылмышкылар сан талазы-биле хызырылган-даа болза, бо чоруктуң ууукаткымайн турары чедер таарымча чок. Фабрикада бо чептересин болдурбайн баар аргалар бар.

Шынар демзүн эдилээр чыгай алдар. Даарыкчылар бо дугайын ам-даа чедир бил-бей турар ирги бе деп бодал тургустунуп келир. Шынар экижер хамаан чок, эде кыл-мышкынарын саны көндөп олурар. Чүгө октябрь айда продукцияны 12,9 хуузу не-гелдес дүшпөс дээрин хы-налда илереткен. Бо дээр-ге үш аяларда кылганын бракт-биле деп чыгыс сал болуп. Мындай куулаашкын муру-накчы бүдүрүлгө-нү адыга дүжүр бе деп айтырмга ха-рым негеттине бээр.

Г. БАЛАКИНА.

Күрсайд инспекциянын начальниги.

Чоа дериг-херекселдерге ажалдарын мергезилип дүжүр болза эки. Ычанган инженер-техникти ажалдак-чылардан эгелээр ажалды-нарда чедир техникти боре-дигенин организастаан.

Күрсайд инспекциянын ажалдакчылары хыналда соон-дары бүдүрүлгө хураалдарын эртерин, илереттенин чет-пестерин фабриканы көргүзүп-самбарымыга азып турар. Шынар чок ажалдаан кичи-лерге хемчегин онап турар. Октябрь айда чорутканын хы-налда соонда, бүдүрүлгө биле инспекцияны кады чорудар ажалдары планнаттыган.

Фабрика-биле харилаанын быжыктылар апар. Шынар демзүн шынымыс дие, са-гыла-чүрүмү экижерде эр-тежок чугула. Кадарларын ажалдап үш-еркер чоруп ба-за ажалды экижердинге шап-таразынын. Салды алыч-ларын сепкилин хоматалаа-биле шынар дээр туржуу-сорулаамс ол.

Г. БАЛАКИНА.

Күрсайд инспекциянын начальниги.

Редакцияга чагаалар хүп бүрү үзүк-соксаал чок кээп турар. Ындай чагаалар, шынап-ла, чоңуң сепкил-хоонун илеретип, амылдарын суу-лап көргүзүп турарлар. Хун бүрү кижилерден кээп турар чагааларын номчаш, олар-дын биле кады олуруп алган сепкил-сатыжымын чугаалажып чурган ышак болуп сен.

Бо хүннере редакцияга-лаа турар чагааларда СЭКП ТК-нын Чингине секретары, ССРЭ-нин Дээр Советинин Президиумун Дарганын аш Ю. В. Андроповтун «Прав-данын» хариымыга база Ю. В. Андроповтун совет чоңуну мурундаан Меделег-лине чүдүлгүзүгө-нү деткинип-нигачаалар хей бооп турар. Ол чагааларда «Шынын» номчуучулары чүдүп дугайын бижири чагааларында ботта-ларын социалисттик Төрзүн чуртунга ханым-биле берили-ген патриоту, интернациона-ль сепкил-хоон-биле кады оларын бистин дайыма-ны-мысты, капиталисттик делегей-тин дайымаар кара сатыш-тың үлгүдөгилерин көр хон чок чоруп болган оларга үдүр келесин көстүп турар. Ажалын чоңун үн серемчи-ледиг болуп чорукче кичи бүдүзүп кылгырып турар. Эң ылангыя Айа-чуртунтун Улут дайымын киржичилеринден мындай олутуларын бижири чагаалар кээп турар. «Дайын-дул чыгыс — серемчиледиг болуп турар! Моң мурунда-даа мынд турган! Ам-даа мынд болуп ужурул!» Мындай ча-

гааларын дыка хойу солун-дун арынарына үнүзүн. Бо таарылда чамдык чага-аларын доңчулалы мында парладывс.

Чижээ, Улут-Хем районун Чоа-Хел суурда чурттан ту-рар дайынын болган күш-дак ажалды чоңуну О. Т. Хо-валы мында бижи турар: Делегейин ийги дайынынны бүгү делегейин чоңунга, оон иштинде совет чоңа чедирген айыл-халаанын, каржы-ког-ралын амы анык өскөп бе-рин билер. Совет кижилер да-йынын кижан-даа күзөсө! Чагай келер үш тургуз-рынга, төрзүн чериясты ула-на хаас, чараш болдурарына биске тайбын херек. Бистер төрзүн чуртуукаа кымгаар чок мыак бис.

Бис эш Ю. В. Андроповтун Меделегин ийги биле деткип, чүдүлгүзүп тур бис. Чер делегейин бүгү кижилерин олчүмө чытап, каржы-биле кыжынып турар АКШ-тын Р. Рейган баштаан амы а-министратынын, бүгү совет кижилер дег, бүгү шал, оларга үдүр илеретип үнүс-көдүрүп тур бис. Тайбын хе-рээ — шыныгы. Ол, мыал-ла тилээр. Яролут дайыма үдүр чор кырынга тайбын дээр кужуусту херек апар-за, ийи катал, үш катал у-

турбазын дээр партия болган чазак бүгү-дө хемчегерин ап, удурутуга болуп доктаалар-ны, шийтпирлерин хулуап ап турар. Ол бүгүн амылдарга боттадылар, салды алыч-ларга төлөнтп баран болуп дээр салдыжылар бүгү-дө кү-женишкенирин үдүтүр ужурул.

Сөөлү үдө үгүн чугула документтерин бирээр бол-за, Куш-ажылды коллектив-терин дугайында хойлу бо-луп. Ону күрүне салымдын ажалдакчылары боттарынын амылдарында боттадылар эгелер берген. Ол бирги беш чылдык өзөк чылы чедик-чининин доозарымыска ол улу илгилг.

Бо чылдык эркен аялар-дыла планинг ажалдары-нымыс чамдык көргүзүлгө-нү талазы-биле күтүстөп бис. Ол дээр министрствонун-даа, са-дыларын-даа ажалдак-чылар этенин чорурлар. Ындай болбас арга чок. Чурт-такчыларга муң-муң рубльди-к бараанарын чедир сатпаа-нымыс ол. Бо чептересин дары чайлапмы, чыл төнүзүгө чед-ир улам куженишкенин ажалдап турган, кыл-баал чүдүлгө-нү дору-зу-биле күсөдүр сорулалыг бис.

К. ШАВЫРАА.

Тыва АССР-ин салды ми-нистри.

Ала-илерин урулар ки-жизилдигенин үдүтүр улу-дээр кичи бүдүзүгө бил-динтир. Чажындан тура күш-ажылга ылак кылдыр кижия-дери хончуг чугула болуп.

Владимир Шертен өөрчө-чи турган адамын ажал-дап турар черинге бо-ла ха-лыл көр. Максим Аксенович олгунга солун өрүтүрүн бө-дүүн аргаларын айтып берип турган. Устук класстарга келеш, огу адамыга дуула-жып турар апарган. Школа соонда ол адамы-биле кады ооручул ажалда берген. Коммунист М. А. Шертен «За асбест» солунун типо-графизмына хей чыдарын иштинде ак сепкилдиг ажал-дап келген. Ол — аныктарын дагыдыныкын. Бодуңуң мер-гезилин чаа ажалдап келген оолдар, кыстарга хоочун ажалын күзүлгө-биле да-мчыдып турар. Коллективте оңу «азавыс» деп хундөп алаар.

ЧУРКУТА: адамылар М. А. Шертен биле В. Шертен.

Ю. КОСАРЬКОВТУН фото-зу.

Чагаалар доңчулалы

КЕЛИР ВЕГЕ БУЗУРЕЛ

гааларын дыка хойу солун-дун арынарына үнүзүн. Бо таарылда чамдык чага-аларын доңчулалы мында парладывс.

Чижээ, Улут-Хем районун Чоа-Хел суурда чурттан ту-рар дайынын болган күш-дак ажалды чоңуну О. Т. Хо-валы мында бижи турар: Делегейин ийги дайынынны бүгү делегейин чоңунга, оон иштинде совет чоңа чедирген айыл-халаанын, каржы-ког-ралын амы анык өскөп бе-рин билер. Совет кижилер да-йынын кижан-даа күзөсө! Чагай келер үш тургуз-рынга, төрзүн чериясты ула-на хаас, чараш болдурарына биске тайбын херек. Бистер төрзүн чуртуукаа кымгаар чок мыак бис.

Бис эш Ю. В. Андроповтун Меделегин ийги биле деткип, чүдүлгүзүп тур бис. Чер делегейин бүгү кижилерин олчүмө чытап, каржы-биле кыжынып турар АКШ-тын Р. Рейган баштаан амы а-министратынын, бүгү совет кижилер дег, бүгү шал, оларга үдүр илеретип үнүс-көдүрүп тур бис. Тайбын хе-рээ — шыныгы. Ол, мыал-ла тилээр. Яролут дайыма үдүр чор кырынга тайбын дээр кужуусту херек апар-за, ийи катал, үш катал у-

лион-миллион анык кичи-лерин оруун дугай, оларын билди чепал алырмга мооң-дакты тургузуп турарлар. Ында-даа делегейин бу-луң бүдүзүгө кижилер да-йынын көр хон чоң ажал-ды биле илеретип, сепкил-са-гымы каттыштырып, тайбын-нын маржына киржи, муң-мун километрлерин эрпн тур-гар. Делегейин бодун кижилер шынмы, мегени ма-ган «шмдар».

Улут-Хем районун Ак Ту-ру суурдан анык механиз-тор А. Бегин болуп кыска деткишкенинде мычар биж-жөн: «Чон биле партия ка-жан-даа тууду. Биске тараа тараынынга тайбын херек». Ындай херектер чагааларын, Овур районун Чоа-Хел суур-да, С. Санаа, К. Долгак, Кызыл Чооралда Л. Монгуш, Эри-пан С. Чечек, А. Доржу база бижи турар.

Ажалчы чоңдан кээп турар ол чагааларын бижи турар кижилер бүгү делегей мас-штабын ботал, боттарынын дайымын биле болган оңукте-рин билп турар деп чүвени херекчил турар. Улут Ленин серемчиледиг болурунга өө-ретен. Ол ленинчи чыгы ки-жи бүдүзүгө чүрүндө чурт-тал чорур.

ДЕМИР-ДЕС БАЗА ЫГЛААР...

турар. Бо эт база-ла ээ чок болуп, өскөп дээрлер деп алгыры чылар. Ону аргалар сеп тивилбиз.

Ушук ужурап мени улам муңгараткан. Багай ажалда-га кара демир бизин хому-даштын иглап турда, ону көрүп турар кижилерин көргүзүр сепкил оттур чүе ийикте. Чепишчилелерин чедир ажалдагы, ексалдага үр шыжыл-шыжыл, үдүр ширбикип, октапкан чыткан чеге база чөдө бердим. Часка өдүр, довура-биле колчуп, хааа дег даштапмы калган. А моолер оңу хереглээш, чет-таклей манал турар. Буттүр дүбө болза, боттары-ла ынар чүдүрүтүр ийи.

Совхозка келеш чаа чик машина чылдаа чепейн үр-елн каар. Хуу машина ол-ла хевээр карачылап турар. Ол ийи машинаны калгыс завод бүдүрүлгө ийлаан. Чамдык та-ларын ийи-даа, сепи-даа тивилбиз, эсги-даа берген чүе дег, анал-ла чиде бээр, кичаа-даа барганмы билдин-мес.

Бир машинамы бүдүрүгө-нө чөдө чарылдап үнүзүн дээр! Саяныч кичи чамкыла-

дыр санап орда-ла төнөсө. Ол техниканын кылкымы дег ажалдарын бодарга, башка бевин сымас. Бо бүгүн ка-дыл кээр, чөдө түнүң бол-базы!

Октябтыган эт ора-сомазын шыкыган олап-ылап турда, уш-мак эртин-ле турар. Ам-даа техника чепес, техника херек дээр үстүкү оргарла-ны дилег үзүктөлбөз. «Чоу-рааж» баар дээр машини.

Тес-Хем район.

техниканын салым калды боор ирги деп бодалдан-са сепкилм дүвүрлөр бээр. Олар-ны көрдүндө үстүндө ужу-ралдар соонда шуут кыжы-лар апарган мен. «Камнал-ды болуп» дээр лозунгар-ында-мында кайы хей. Хоо-зун алаашкын, быдамын болган карак чар чорук ажалга хоралып-ла-дыр.

Б. ЧОДУ.

Тес-Хем район.

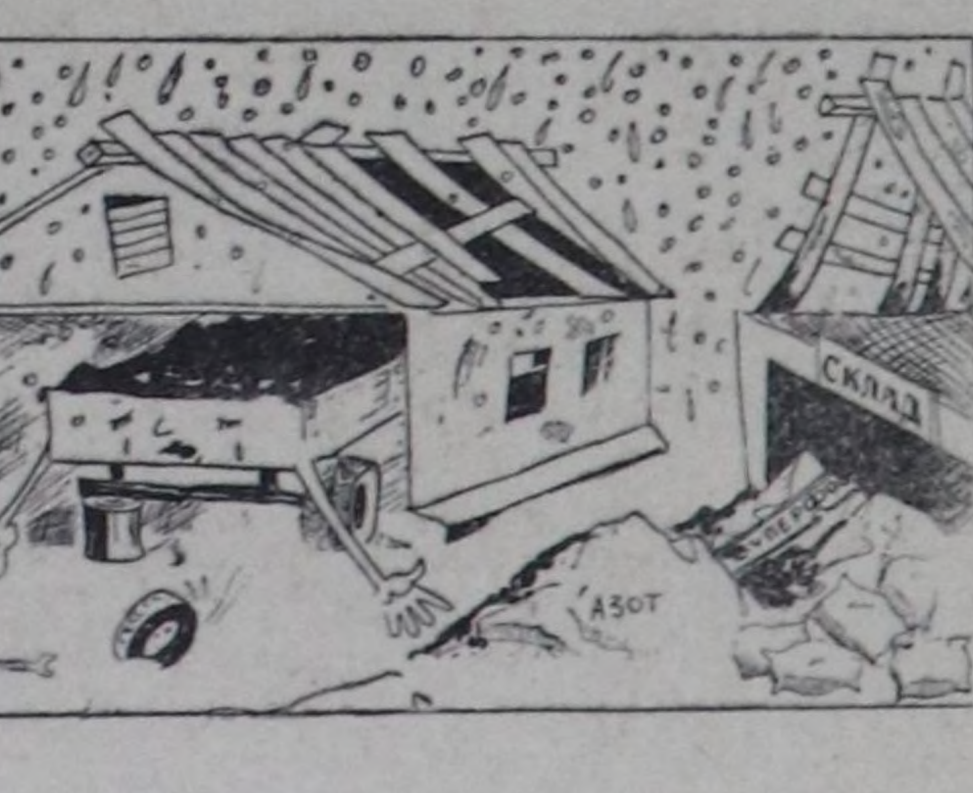
ЭЛЕКТРОНИКА КОНТРОЛЬДАН ТУРАР

Латвиянын найысмадынын электри болган тоңчуткан чылдыкта хандырылганын эргелдесе электронук систе-ма ажалдаа кирген, 600 ки-лометр дүрттү коммунистия-ны, ийи чылдымга — энеге-тика тоңтерин, хорорада ГРЭС-тин райондарын диспет-чер пунктуудан хайгаарал болуп. Бичин-да хажымаш-кын дораан илереп келир.

Мурунку үсереде мындг контроль «боор онаа» бот-тандырып турган. Дежурны-лар объекталарга дол-гаан, тодаралып турган. Ан-ча чарыгаларын үе хей Чурт-такчылар чеперке болган бу-дүрүлгө-нү чыгыны чоруп турарын кал-ла минута дүртүндө ажалдаа тоң про-грамманын системанын олар ажалдап кылган. Ол үдүлөр чылдымга төвүнүн ажал-дын техникотут чорумун ха-жык чок сагымын бузула чыл-санында оңу үш муң жиги тоңнаа камал алып аргам берген.

Я. МУШИН.

Рига.

Мурунку үсереде мындг контроль «боор онаа» бот-тандырып турган. Дежурны-лар объекталарга дол-гаан, тодаралып турган. Ан-ча чарыгаларын үе хей Чурт-такчылар чеперке болган бу-дүрүлгө-нү чыгыны чоруп турарын кал-ла минута дүртүндө ажалдаа тоң про-грамманын системанын олар ажалдап кылган. Ол үдүлөр чылдымга төвүнүн ажал-дын техникотут чорумун ха-жык чок сагымын бузула чыл-санында оңу үш муң жиги тоңнаа камал алып аргам берген.

К. МОНГУШ.

Сүт-Хел район.

Ш. Ы. И.

ЕВГЕНИЙ КИНДИНОВТУН ЧОГААДЫКЧЫ АЖЫЛ-ХЕРЭЭ

РСФСР-нің алдары артис Евгений Киндинов — МХАТ-тың ортумак салгалынын төлөзү. Оң биле чөргөштөр кино артизи. Оң чогаадыкчы ажил-херээ-биле ПМА-ны корреспондентизин таныштырып тур.

Каш чыл мурун Евгений Киндинов-биле чөккөдө каттап ууржуктап мен. Беседала-жыл тура, театрда кыял-жылдыл бергенин, хостуг ша-гында чүгү кылырны со-нуургадыл болуп турарын ай-тырган мен. Школада турган-да Москвада Киров району-ла Понерлер бажымдын чамында театр болуптурга бар-ып уран чүгүлө бажыларын-ны он хандым каанын ол чугаалаан. Географияга со-нуургадыл турганга база чугаалап берген. «Чаксаан ар-кымыла чүгү кылар деп мен? Картина чада салгап, барган черлерини оң дикторуну (жык мен) Кандык рольду ойынкап тур сөз дээрме, ол болайын-лаа харылаан: «Кой шимчешкинерлер, ма-нап, демисеки турар. «Муш-кательдарга» бажын ойынкаан мен. Ол айтыртып ач ол мында деп чугаалады:

— Шекспирин ойынап болза аар. Эдулуг «амгы» автор! МХАТ-ка, канчаарга-ла, Шек-спир — тывыкмыс. Бо талзы-биле бисте болуунмай турар айтыртыл бар. «Король Лир-ни» чокта чак шевеленис, оон соода амдынында со-скап кала чүгө болгай. Хууда палаткага тамакталып чугаалап болза, ол эленин, колдуунда театрың план-рындаа амаарың.

«Иванкаларын романын», «Аныктар», «Хоорай романын» деп киноларын кол рольдарын ойынаанын соода чогаадыкчы оруунун эгизинде Киндиновту алы су-раглы болу бергенин көрүк-лөргө билдинтир.

Ам ол «Мосфильм» үн-дүрү турары «Дайынчы со-рул-биле ужулдушкун» деп кинону тартырыштыныла кар-аа өрткендей орай кезже-те кирди турар. Капи-тадин, кызыларын, бе-

кылдыр сепега ойнап көрү-зөр, оларын иштиги сеткили көрүктүлөргө чедир дөш актер хей-хей-биле боланып, чогаадыкчы өзү-биле ажиллап турар.

— Чеховка кончут мыак мен — деп, Киндинов чугаа-лаар. — Оң чогаадыл тургу-сан маалдарын сеткил-сакчыны илереди көрүзери нарын болуп ийин, мычла-лаа: аажок солун. Болаарга-ла: ошайлап олар, ол калында оларын салып-чолу алыпта деп көстүп ту-рар аар. Бичангашты Чехов-ка болуургал бүгү делегейде, калбара берген.

Киндиновтуң санап турары-биле алырга, оң чогаадыкчы ажилын амгы үе-чадамын-дылаа эки эвес. Бичанга-да болза, даразында рольдар, Достоевскийниң «Карамзо-алышылдарда» Митя, Горь-кийниң «Солгулдеринде» Яко-рес, үежириниң овурун-лери-биле чөргөштөр хойну ажилдарыга, хой талыгы са-лым чалыгы ажилдарыга та-арымчалык байлаан тургу-сан. Актериниң сөөлү ажи-дары: А. Гельманниң амгы үе-чиге амдыларын ийин-биле көрүскен «Бүгү-биле калы» деп ийинде Андрей Голуб-ев, М. Булгаковтуң «Мастер болгап Маргарита» деп сепе-жыктын романында Мастер.

Бичанга, шыларай берген үе келген. Ботка база ажи-ларын негелде улагаткан. Бичанга ол амгы үеде ойнап турарын шүгүмчүлөк бө-лөк көрүп турар. Оон сөөлү ажилдарында Голубевтин ролю ойна алгадыл деп са-нап болур.

Каш азын кылдыр бо-ролдун ойнап болурунун ар-гын бар. — деп, ол чугаала-ар. — ошүе талзы-биле берге-де, ий берген байлаандары, арындаа хамарыларын илереди көрүзүп болгай. (Шинде чүгө ий кийи бар). Ийи кийиниң маргылаады, амдыларын айтыртырга муңгаштып турары көрүк-лөргө сеткилин дүвүрелип

Тээлиниң Култура бажымы

ның бот-тывын уран чүгү коллектив районнуң чуртта-чыларын бектик унелени чаалап алган. Чокта чаа бо-ул эртен районнуң партия конференцияның делегата-рын база боттарың чога-дыкчы уран чүгү-биле өрт-кенер.

ЧУРУКА: комсучуларын ансамблиниң удуртукчу районнуң курстрахованын инспектор Мар-оол Артына-ның Сат биле улусу теат-рын режиссер, бот-тывын композитор Базыр-оол Кош-куевич Чүдүм-Сүрүң комс-чуларын сепега үнерини мурунда белеткен турары.

Ю. КОСАРЬКОВТУН фото-зу.

СПОРТЧУ МАРГЫЛААЛАРГА

Сүт-Хөл районуң «Октябрь» 30 чылы советтун дирекция-зы болгап партия, профсоюз комитеттери чолаачыларын, механайторларын хуун ор-ганизастап эрттирген.

Ол хуу эртен спортчу мар-гылаааларга чолаачылар-даа, суурун чолу-да илелкейли киришкен. Машинаны шын башкары, орукка шимчеш-кын чурумун, сатымынга маргылааа эне-не солун эр-тен. Бирги черин мурун-ка чолаачы Сергей Монгуш а-гай, хуудугу бижик болгап өрттикти бектик шаша-кан. Ийги, үшкү, дөрткү чер-лерин Вячеслав Куулар, Арис-оол Ондар олар алылаан.

Баскетболга база чолаачы-лар командалы тилээни, ийги-черин школа, үшкүтүн сово-хон.

О. САЯН

П А Р О М Ч У

Баян-Кол суурин чому май-бээр барбаа. Улус-Хем-ни кечир салган паром та-варын чоруп. Чукугуш маши-налар, пассажирлер сөөктөн автобустар олар артер. Ар-мыжыны экижидеринге па-ромжун ажил салдар чеди-рип турар.

Мандан-оол Монгушевич Норбу паромга дөрт чыл шын-де ажилдап келген. Па-ромжун үрүмкө сепелелеш баш ийрүрүдүр турарын-дам урелашкинер болбаан.

Хем кидыныла хой машина-лар чыгып барган турарын кичи көрбөс. Мурунчак аны-ктарын база мерекеленип өөрдүп турар.

М. М. Норбу мал чечкиң белеткелиге илелкейли ки-ришкен. Ол совохон 10 тон-на сизинга белеткен берген. Оон чурум коллективниң хундул сабыраанында ас-кам.

Б. БАГЫТ-ООЛ, Кызыл район.

ИДЕПКЕЛИГ АГИТКВАРТАЛ

Эртенде Морен суурун Табиги кудумчууна №13 агитквартираны эмелге пунктуузуң фельдшер Ан-тонина Манчын багыт эс удуруп турар. Агитквар-тирениң кечигүнери ары-шев болган сагыла-чур-ум көрүлөзине илелкей-лиг кирип, школада өөр-төн турар ажи-талууң икжидилгезинге докта-мал сагып салып келген.

Коллектив №2 хойжу бригадиниң Унестиде ба-

рык 30 тонна сизинга бе-леткеш, малчыларга хү-дээли берген. Ажил-иж-биле кызы-гаарлаттымай, малчы-нарга солун программалыг концертти олар бараалга-кан. Култура бажынын директору Алесина Ара-чаа, чолаачы Владимир Комбужал, Тамара Бел-Ченек Соан болган оон-даа өскөлерниң күтүлгөсүн хойжулар сонуургаан.

Х. ХАНГАЯ.

РОСТОВ ОБЛАСТЫН АЗОВ ХООРАНЫНГА 1983 ЧЫЛДЫН ОКТЯБРЬ 5-ТЕ БОЛГАН ОЙНАШКЫНАН ТИРАЖЫНЫН ШУУШТУРЕР ТАБЛИЦА

РСФСР-ниң бүгү ажаалга кассаларында ойнап алыш-кын салымчыларын талзы-биле сөйттарын дара-зында номерлеринге ойнашкынар таварышкан:

Салымчынын ортумак түңүгө деңизин ойнап алыш-кын хемээли	Сөйттар (хуу-биле).	Салымчынын ортумак түңүгө деңизин ойнашкын хемээли	Сөйттар (хуу-биле).
А 35	чээрби беш	А 541	чээрби беш
А 58	чээрби беш	А 576	чээрби беш
А 11	чээрби беш	А 626	чээрби беш
А 139	чээрби беш	А 661	чээрби беш
А 178	чээрби беш	А 718	чээрби беш
А 202	чээрби беш	А 729	чээрби беш
А 267	чээрби беш	А 780	чээрби беш
А 310	чээрби беш	А 805	чээрби беш
А 341	чээрби беш	А 844	чээрби беш
А 363	чээрби беш	А 891	чээрби беш
А 415	чээрби беш	А 942	чээрби беш
А 472	чээрби беш	А 973	чээрби беш
А 506	чээрби беш		

Сөйттарын саны 1000 ажил ажаалга дептерери баштайгы муңданыш мыкшак, шак-ла ийдег сөйттар номер-лери ойнап алган, тодаргаларга №№ А 1035, А 2035, А 3035 болган А 1058, А 2058, А 3058 дээр оон-даа ий.

Тираж эрттирениң комиссияны дарагы — ууус депу-таттарың хоорай Советтин күтүкөмуну дарагынын орадакчы В. А. ИВАНОВ. Комиссиянын секретары В. Н. КАРЧЕВСКИЙ.

Редакцияның адреси: 667000, Кызыл, Шетиния болган Кравченко кудумчуу бажы № 3. Телефоннары: Редакторун 2-24-63, редакторун 2-23-54, харымсалгалы секретарын 2-23-35 секретариаттың 2-23-35 партияны чыгарып болган совет тургузуу киялестерин 2-27-13 агаз киялестин 2-41-27, информация киялестин 2-20-60, култура киялестин 2-23-54 киялестин 2-21-47 корреспонденттерин 2-27-41 бажыларын 2-12-45 солун келбей барганда

Гыа АССР-тин Ном үндүрер чер, полиграфия болган ном садымның черектериниң талзы-биле күртне

КОЛЛЕКТИВТЕР АРАЗЫНГА

ду ойнаар ужураар. Кийинчерин аараан ажил шакты узер чорун кызылар болган бууру-геге куш-ажаалды бугу-ручлуктун бекисеринге спорт-профнахка ажил-дары уауу дузаны чедирип турар. Ол соруугаларын шиптирээринге бир-ле дугаарында куш-култура болган спорт комитеттери база калык камгалаанын албан черлери эвэс эвэс уауун киерс ужураар.

Бүгү-ле коллективтерге буурулге гимнастика эр-тиртин, ону доктаамал айтырларың бирезин. Ол талзы-биле медицина ажилдачыларын проф-езиле обком чүгү кылга-ны.

Спорт ажилында планда көрдүнген соруугаларын бирези — ГТО нормалары

ның дужаалаанын коллек-тивтерге долузу-биле чедип алырга. Маада хамары-тыр чыл санаанда эртен ту-рар медицина ажилдачы-ларын чайгы болган кышкы спартаклаады чугаалап болур. Анда ко-орайнын эмелге коллек-тивтер доктаамал кириш-кы түңүлгөндө чедип ап келген. Оон-биле чөргөш-тир медицина тематизин лекцияларын чоңга ном-чун, бокса, хуруске база аар атлетикага көрүзүп ойнары-биле унүшкүн-нерин эми спортчулар брингады кылгаан. Ол ажилдык болганы чуга-жок.

Устүнде доктаалын шиптирлерин амыралга боттайлар талзы-биле чамдык тодаргай ажилда-кылдыган, Эртен спарта-

МОСКВАДАН

20.00 — «Тамчытукт узунар, чаштар» 20.15 — Концерт, 20.40 — Документалдык телефильм, 21.00 — «Уе» 21.55 — Уран-чечен фильм, «Аныктар» 23.00 — «О-100» — Космек, ССР чеппонады «Динамо» (Мос-к) — «Химки».

Ректор В. С. ШАРАВИН.

АГААР

Бөгүн республикага шокар булуттар, чарбас. Согу-ба-рын чүктөн хаттың дүргөн секундада 5—10 метр.

Дүне 12—17 градус, чамдык районнага 20—25 градус чедир согу. Хуудус 0—5 градус чылдыр, чамдык черлерге 0—5 градус согу.

Автооруктарга эртенги ша-ктарда туманнар, кестүрү 1000 метрден ашпас, Тайга, доштаанышкын.

Кызыла өскөргө чок агаар болур. Хат кошкок. Дү-не 13—15 градус, хуудус 0—2 градус согу.

КРАМЕР

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ

НОВАЯ